

Історія європейської інтеграції

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>032 Історія та археологія</i>
Освітня програма	<i>Європейські студії</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кредитів ЕКТС / 150 годин (лекційні заняття – 18 год., семінарські заняття - 36 год., самостійна робота - 96 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен, модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз на два тижні, починаючи з 1-го тижня), семінарські заняття (один раз на тиждень, бажано після лекції)</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доц. к.і.н. Перга Юрій Миколайович, perga.iurii@ill.kpi.ua Семінарські: доц. к.і.н. Перга Юрій Миколайович, perga.iurii@ill.kpi.ua
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/ODEwOTM2OTcwMDY3?cjc=4lt2yaww

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Курс "Історія європейської інтеграції" розглядає процеси політичної, економічної, соціальної та культурної інтеграції в Європі від середньовіччя до сучасності. Дисципліна має на меті ознайомити студентів з історією створення та розвитку Європейського Союзу, аналізуючи ключові події, ідеї, угоди, інституції та виклики, що супроводжували цей процес.

Курс сприяє формуванню розуміння багатосторонніх відносин між європейськими країнами та глобальними акторами, а також забезпечує знання про роль інтеграційних процесів у збереженні миру, розвитку демократії та економічної стабільності на континенті.

Мета курсу

Навчити студентів аналізувати історичні передумови та процеси європейської інтеграції, критично оцінювати їх вплив на сучасні міжнародні відносини, політичні та соціальні трансформації в Європі. Дисципліна спрямована на розвиток здатності досліджувати та інтерпретувати різні джерела інформації, розвивати навички критичного мислення та академічного письма.

Програмні результати навчання

Після завершення курсу студенти мають набути таких компетентностей:

Фахові компетентності (ФК)

ФК 01: Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. Здатність критично працювати з філософськими текстами, застосовувати різні методи аналізу та інтерпретації.

ФК 02: Здатність планувати і виконувати наукові дослідження в галузі історії та археології. Здатність використовувати історико-філософську спадщину в осмисленні та розв'язанні дослідницьких проблем.

ФК 07: Здатність здійснювати аналіз, оцінку і прогнозування соціальних, політичних, економічних та культурних процесів із застосуванням фахових знань. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.

ФК 09: Здатність професійно проводити світоглядний аналіз та етико-ціннісну експертизу європейської та євроатлантичної інтеграції України. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ПРН (програмні результати навчання) 1 Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної та філософської науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень, застосовувати релевантні методи їх аналізу та інтерпретації

ПРН3 Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науковопопулярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології

ПРН9 Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки

ПРН13 Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо

ПРН18 Використовувати набуті знання в практиці європейської та євроатлантичної інтеграції України, зокрема проводити світоглядний аналіз та етико-ціннісну експертизу інтеграційних процесів.

ПРН20 Узагальнювати результати власних наукових досліджень у сферах історії та філософії і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити

Для успішного засвоєння дисципліни "Історія європейської інтеграції" студент повинен мати такі попередні знання та вміння:

1. Базові знання з історії Європи:

- Ознайомлення з ключовими подіями європейської історії, зокрема періодами Ренесансу, Реформації, епохи Просвітництва, Другої світової війни та "холодної війни".
- Розуміння політичних, соціальних та економічних процесів, що впливали на формування сучасної Європи.

2. Основи міжнародних відносин:

- Знання основних теорій міжнародних відносин (реалізм, лібералізм, конструктивізм) та ключових концепцій (суверенітет, національна безпека, міжнародне право).

- Розуміння механізмів функціонування міжнародних організацій, таких як ООН, НАТО, Світова організація торгівлі.

3. Базовий рівень володіння англійською мовою (не нижче A2):

- Уміння читати і розуміти тексти академічного характеру англійською мовою, що дозволить опрацьовувати додаткові джерела інформації та літературу з європейської інтеграції.

4. Навички роботи з академічними джерелами:

- Уміння аналізувати наукові статті, робити критичні огляди літератури, використовувати академічні бази даних та проводити самостійні дослідження.

Постреквізити

Результати навчання з дисципліни "Історія європейської інтеграції" є основою для подальшого проходження науково-дослідної практики та наступного виконання магістерської дисертації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем для курсу "Історія європейської інтеграції":

- 1. Історичні передумови європейської інтеграції: від ідеї об'єднаної Європи до реалізації концепції євроінтеграції.**
 - Ідеї пан'європейської єдності в історії.
 - Вплив Другої світової війни на початок інтеграційних процесів.
 - Роль плану Маршалла та процесу відновлення Європи.
- 2. Створення та розвиток Європейських Співтовариств (1950-1970 рр.).**
 - Заснування Європейського об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС).
 - Договір про заснування Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) та Євроатом.
 - Еволюція інституційної структури Європейських Співтовариств.
- 3. Розширення Європейських Співтовариств: Перші хвилі вступу нових членів (1970-1990 рр.).**
 - Вступ Великобританії, Данії та Ірландії (1973).
 - Вступ Греції (1981), Іспанії та Португалії (1986).
 - Вплив розширення на економічну та політичну інтеграцію.
- 4. Європейський Союз у період після "холодної війни": Маастрихтський договір та створення ЄС (1990-2000 рр.).**
 - Підписання Маастрихтського договору (1992) та створення ЄС.
 - Впровадження єдиної валюти – євро.
 - Політичні, економічні та соціальні наслідки утворення ЄС.
- 5. Інституційна еволюція ЄС: від Амстердамського до Лісабонського договору (2000-2010 рр.).**
 - Амстердамський договір (1997) та Ніццький договір (2001): розширення повноважень та реформування інституцій.
 - Лісабонський договір (2007): нові принципи та структура управління в ЄС.
 - Роль Європейської Ради, Європейського Парламенту та Комісії у сучасному ЄС.
- 6. Європейська інтеграція та кризи в ЄС (2010-2020 рр.).**

- Фінансово-економічна криза 2008-2012 рр. та її вплив на єврозону.
- Криза біженців та міграційна політика ЄС.
- Вихід Великобританії з ЄС (Brexit) та його наслідки.

7. Сучасні виклики та перспективи європейської інтеграції.

- Відповідь ЄС на глобальні виклики: кліматичні зміни, цифровізація, безпека.
- Зміцнення спільної зовнішньої та безпекової політики.
- Роль ЄС у міжнародній системі: політичний та економічний вплив.

8. ЄС та сусідні країни: політика розширення та партнерства.

- Політика сусідства ЄС та Східне партнерство.
- Відносини з країнами Західних Балкан, Туреччиною та країнами Східної Європи.
- Виклики та перспективи майбутнього розширення ЄС.

9. Євроінтеграційний шлях України: історія, сучасний стан та перспективи.

- Роль України в європейських інтеграційних процесах.
- Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
- Виклики та перспективи на шляху до повноправного членства в ЄС.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Шевчук, О.В. (2021). *Проектне управління в освіті: українські реалії та перспективи*. Київ: Видавництво КПІ ім. Ігоря Сікорського.
2. 13. Іванов, В.І., Білоус, О.С. (2020). *Грантові програми та міжнародна проектна діяльність: навчальний посібник*. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».
3. Grin, G. (2022). *European Integration: A Continent in Revolution*. Jean Monnet Foundation for Europe (<https://jean-monnet.ch/wp-content/uploads/2022/03/22-04-european-integration-g--grin-cdd-n-24.pdf?hl=uk>)
4. van Zon, K., Broad, M., Komornicka, A., Reef, P., Schimmel, A., Steehouder, J. (2024). *The Unfinished History of European Integration*. Amsterdam University Press. ([https://www.academia.edu/71554541/The Unfinished History of European IntUniversi](https://www.academia.edu/71554541/The_Unfinished_History_of_European_IntUniversi))
5. Spruyt, H., & Lyons, L. *The Development of the European Union*. Columbia International Affairs Online (https://www.files.ethz.ch/isn/6842/doc_6844_290_en.pdf?hl=uk)
6. Машевський, О. П. (2017). *Європейська інтеграція: історія та сучасність*. Київ: Центр учбової літератури.
7. Official website of the European Union. History of the EU. (https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu_en?hl=uk)
8. Liesbeth van de Grift & Brigitte Leucht (2025) *Towards a social history of European integration*, *European Review of History: Revue européenne d'histoire*, 32:3, 283-304, DOI: 10.1080/13507486.2025.2467048

Додаткова література:

1. Moravcsik, A. (1998). *The Choice for Europe: Social Purpose and State Power from Messina to Maastricht*. Cornell University Press.

2. Wallace, H., Pollack, M. A., & Young, A. R. (2020). Policy-Making in the European Union. Oxford University Press.
3. Judt, T. (2005). Postwar: A History of Europe Since 1945. Penguin Books.
4. Камінський, М. (2010). Європейські студії: навчальний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка.
5. Іванов, О. М. (2013). Історія європейської інтеграції. Київ: Видавництво Київського університету.
6. Білецький, В. С. (2014). Європейський Союз: політика, економіка, право. Донецьк: ДонНУЕТ.
7. Шевчук, В. П., та ін. (2015). Європейська інтеграція та право Європейського Союзу. Київ: Юрінком Інтер.
8. Герасимчук, А. А. (2012). Україна і європейська інтеграція: політичні аспекти. Київ: КНЕУ.
9. Тимощук, О. М. (2018). Східне партнерство Європейського Союзу: перспективи для України. Чернівці: Чернівецький національний університет.
10. Пашко, І. А. (2009). Політика сусідства Європейського Союзу. Київ: Наукова думка.
11. Войтович, І. Б. (2013). Європейська інтеграція: проблеми та перспективи для України. Львів: Львівська політехніка.
12. Коляденко, С. В. (2016). Європейський Союз і Україна: нові реалії співпраці. Київ: Актуальні питання політики.
13. Назаренко, О. О. (2011). Інституційна еволюція Європейського Союзу. Київ: НАН України, Інститут європейської інтеграції.

Рекомендовані електронні ресурси:

- Європейський парламент: www.europarl.europa.eu
- Офіційний сайт Європейської комісії: ec.europa.eu
- Архіви Європейського Союзу: www.cvce.eu
- Відкрита бібліотека ЄС: op.europa.eu/en/home
- Наукові ресурси з історії Європи: www.history.ac.uk
- Платформа дистанційного навчання "Сікорський" (Moodle, Google Classroom).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для курсу "Історія європейської інтеграції" пропонується наступний розподіл навчальних занять:

5.1 Лекційні заняття

1. Тема 1: Історичні передумови європейської інтеграції

- Основні ідеї об'єднаної Європи до Другої світової війни.
- Вплив Другої світової війни на початок інтеграційних процесів.
- Роль плану Маршалла в відновленні Європи.
- **Література:** Машевський, О. П. (2017). Європейська інтеграція: історія та сучасність. Київ: Центр учбової літератури.

2. Тема 2: Створення Європейських Співтовариств (1950-1970 рр.)

- Заснування Європейського об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС).

- Договір про заснування Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) та Євроатому.
- Еволюція інституційної структури Європейських Співтовариств.
- **Література:** Дергачов, О. (ред.). (2006). Європейський Союз: Політичні, економічні та інституційні засади. Київ: Либідь.

3. **Тема 3: Розширення Європейських Співтовариств: Перші хвилі вступу нових членів (1970-1990 рр.)**

- Вступ Великобританії, Данії та Ірландії (1973).
- Вступ Греції (1981), Іспанії та Португалії (1986).
- Вплив розширення на інтеграційні процеси.
- **Література:** Рудько, С. В. (2015). Європейські інтеграційні процеси: історія, теорія та практика. Харків: Харківський національний університет.

4. **Тема 4: Європейський Союз у період після "холодної війни": Маастрихтський договір та створення ЄС (1990-2000 рр.)**

- Підписання Маастрихтського договору (1992) та створення ЄС.
- Впровадження єдиної валюти – євро.
- Політичні, економічні та соціальні наслідки утворення ЄС.
- **Література:** Іванов, О. М. (2013). Історія європейської інтеграції. Київ: Видавництво Київського університету.

5. **Тема 5: Інституційна еволюція ЄС: від Амстердамського до Лісабонського договору (2000-2010 рр.)**

- Амстердамський договір (1997) та Ніццький договір (2001): реформування інституцій.
- Лісабонський договір (2007): нові принципи управління в ЄС.
- **Література:** Білецький, В. С. (2014). Європейський Союз: політика, економіка, право. Донецьк: ДонНУЕТ.

6. **Тема 6: Європейська інтеграція та кризи в ЄС (2010-2020 рр.)**

- Фінансово-економічна криза 2008-2012 рр.
- Криза біженців та міграційна політика ЄС.
- Вихід Великобританії з ЄС (Brexit).
- **Література:** Шевчук, В. П., та ін. (2015). Європейська інтеграція та право Європейського Союзу. Київ: Юрінком Інтер.

7. **Тема 7: Сучасні виклики та перспективи європейської інтеграції**

- Відповідь ЄС на глобальні виклики: кліматичні зміни, цифровізація, безпека.
- Зміцнення спільної зовнішньої та безпекової політики.
- **Література:** Герасимчук, А. А. (2012). Україна і європейська інтеграція: політичні аспекти. Київ: КНЕУ.

8. **Тема 8: ЄС та сусідні країни: політика розширення та партнерства**

- Політика сусідства ЄС та Східне партнерство.
- Відносини з країнами Західних Балкан, Туреччиною та країнами Східної Європи.

- **Література:** Тимошук, О. М. (2018). Східне партнерство Європейського Союзу: перспективи для України. Чернівці: Чернівецький національний університет.

9. Тема 9: Євроінтеграційний шлях України: історія, сучасний стан та перспективи

- Роль України в європейських інтеграційних процесах.
- Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
- Виклики та перспективи на шляху до членства в ЄС.
- **Література:** Войтович, І. Б. (2013). Європейська інтеграція: проблеми та перспективи для України. Львів: Львівська політехніка.

5.2 Семінарські заняття

Тема 1: Історичні передумови європейської інтеграції

1. **Семінар 1.1:** Ідеї пан'європейської єдності до Другої світової війни
 - Обговорення концепцій європейської єдності в історії (наприклад, ідеї Дюма, Пан'європейський рух).
 - Роль європейських інтелектуалів та політиків у формуванні концепції інтеграції.
2. **Семінар 1.2:** Вплив Другої світової війни на інтеграційні процеси
 - Аналіз плану Маршалла та його значення для відновлення Європи.
 - Дебати щодо ролі США та СРСР у формуванні післявоєнної європейської політики.

Тема 2: Створення Європейських Співтовариств (1950-1970 рр.)

3. **Семінар 2.1:** Європейське об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС)
 - Обговорення причин створення ЄОВС та його впливу на європейську економіку та політику.
 - Роль основоположних держав (Франція, Німеччина, Італія) в об'єднанні.
4. **Семінар 2.2:** Заснування Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) та Євроатому
 - Дебати про значення Римського договору (1957) для розвитку європейської інтеграції.
 - Роль Євроатому в енергетичній безпеці Європи.

Тема 3: Розширення Європейських Співтовариств: Перші хвилі вступу нових членів (1970-1990 рр.)

5. **Семінар 3.1:** Вступ Великобританії, Данії та Ірландії (1973)
 - Обговорення мотивацій перших країн до вступу в ЄС.
 - Вплив вступу Великобританії на структуру та політику ЄС.
6. **Семінар 3.2:** Вступ Греції (1981), Іспанії та Португалії (1986)
 - Аналіз політичних та економічних наслідків вступу нових членів.
 - Дискусія щодо перетворення ЄС на політичний союз.

Тема 4: Європейський Союз після "холодної війни": Маастрихтський договір та створення ЄС (1990-2000 рр.)

7. **Семінар 4.1:** Маастрихтський договір (1992): створення ЄС
 - Обговорення умов та основних положень Маастрихтського договору.
 - Впровадження громадянства ЄС та його політичні наслідки.
8. **Семінар 4.2:** Євро як єдина валюта: переваги та виклики
 - Аналіз економічних наслідків впровадження євро.

- Дискусія щодо фінансової стабільності єврозони.

Тема 5: Інституційна еволюція ЄС: від Амстердамського до Лісабонського договору (2000-2010 рр.)

9. Семінар 5.1: Амстердамський договір (1997) та Ніццький договір (2001)

- Обговорення основних змін у структурі ЄС, внесених цими договорами.
- Роль нових країн-членів у реформуванні інституцій ЄС.

10. Семінар 5.2: Лісабонський договір (2007)

- Дебати щодо нових принципів управління в ЄС та посилення повноважень Європейського парламенту.
- Вплив Лісабонського договору на зовнішню політику ЄС.

Тема 6: Європейська інтеграція та кризи в ЄС (2010-2020 рр.)

11. Семінар 6.1: Фінансово-економічна криза 2008-2012 рр.

- Аналіз причин і наслідків кризи для єврозони.
- Дискусія про політику жорсткої економії та її вплив на соціальну стабільність.

12. Семінар 6.2: Криза біженців та міграційна політика ЄС

- Обговорення міграційних викликів для ЄС.
- Політичні та соціальні наслідки кризи біженців для європейських країн.

Тема 7: Сучасні виклики та перспективи європейської інтеграції

13. Семінар 7.1: ЄС перед глобальними викликами: кліматичні зміни, цифровізація, безпека

- Обговорення стратегій ЄС у відповідь на кліматичні зміни.
- Вплив цифровізації на економічну та соціальну політику ЄС.

14. Семінар 7.2: Зміцнення зовнішньої та безпекової політики ЄС

- Аналіз спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС.
- Роль ЄС у врегулюванні міжнародних конфліктів.

Тема 8: ЄС та сусідні країни: політика розширення та партнерства

15. Семінар 8.1: Політика сусідства ЄС та Східне партнерство

- Обговорення цілей та інструментів політики сусідства.
- Вплив Східного партнерства на Україну та інші країни регіону.

16. Семінар 8.2: Відносини ЄС з країнами Західних Балкан і Туреччиною

- Дискусія щодо перспектив розширення ЄС.
- Політичні та економічні виклики для нових потенційних членів.

Тема 9: Євроінтеграційний шлях України: історія, сучасний стан та перспективи

17. Семінар 9.1: Україна на шляху до Євроінтеграції

- Аналіз ключових етапів Євроінтеграції України.
- Дискусія щодо Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
- Обговорення політичних, економічних та соціальних перешкод на шляху до членства.
- Перспективи інтеграції України в європейський простір.

18. Семінар 9.2: Проведення МКР

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студентів/аспірантів у межах курсу "Історія європейської інтеграції" включає такі види діяльності:

1. Підготовка до аудиторних занять (лекцій та семінарів):

- Опрацювання рекомендованої літератури та додаткових джерел.
- Підготовка коротких повідомлень, рефератів та презентацій для семінарських занять.
- Вивчення історичних документів та аналіз наукових статей, пов'язаних із темами курсу.
- **Час на підготовку:** 62 години.

2. Підготовка до модульних контрольних робіт (МКР):

- Повторення та узагальнення основних тем курсу.
- Підготовка відповідей на типові питання та виконання практичних завдань.
- Робота з конспектами лекцій, обговорення тем на семінарах, аналіз наукових публікацій.
- **Час на підготовку:** 4 годин.

3. Підготовка до іспиту:

- Систематизація матеріалів курсу, створення оглядових таблиць і схем для кращого розуміння основних концепцій.
- Опрацювання контрольних питань до іспиту.
- Участь у групових обговореннях та самостійне вивчення додаткових джерел.
- Виконання пробних тестів та практичних завдань, консультації з викладачем.
- **Час на підготовку:** 30 години.

Загальний час на самостійну роботу: 96 годин.

Цей розподіл часу дозволяє студентам ефективно підготуватися до всіх видів діяльності, пов'язаних з вивченням курсу, та забезпечує необхідний рівень підготовки до підсумкового іспиту.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

3 Академічна доброчесність є однією з ключових засад навчального процесу, що забезпечує якість освіти та підготовки фахівців. У межах курсу "Міжнародна проектно-грантова діяльність та стартап-менеджмент" дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковим для всіх студентів.

Основні принципи академічної доброчесності:

1. Самостійне виконання завдань: Усі роботи, що подаються на оцінювання, мають бути виконані особисто студентом. Використання сторонньої допомоги або плагіат не допускаються.
2. Чесність та прозорість: Будь-яке використання сторонніх джерел інформації (наукових статей, підручників, інтернет-ресурсів) має бути коректно зазначене у вигляді посилань.
3. Повага до інтелектуальної власності: Всі матеріали, які використовуються під час виконання завдань або підготовки проектів, повинні бути з належним чином оформленими джерелами.

Відповідальність за порушення:

1. Плагіат: Використання чужих робіт без відповідних посилань є грубим порушенням академічної доброчесності та тягне за собою негативні наслідки, включаючи незадовільну оцінку за завдання або відрахування з курсу.

2. Неправомірне використання допомоги: Передача або отримання допомоги під час виконання контрольних або іспитових завдань також вважається порушенням і може призвести до анулювання результатів.
3. Фальсифікація даних: Використання вигаданих або викривлених даних у письмових роботах або дослідницьких проектах є неприпустимим і може призвести до незадовільної оцінки або інших санкцій.

Порядок оскарження оцінок:

1. Апеляція: Студент має право оскаржити результати оцінювання, якщо вважає, що оцінка не відповідає його знанням або порушує правила оцінювання. Апеляція подається в письмовій формі на ім'я викладача курсу.
2. Розгляд апеляції: Апеляції розглядаються викладачем або комісією у термін до 10 робочих днів з моменту подання. Рішення щодо апеляції повідомляється студенту письмово.

Підтримка академічної доброчесності:

1. Консультації: Викладач курсу завжди відкритий для консультацій щодо правильного використання джерел інформації та оформлення робіт.
2. Доступ до ресурсів: Студентам надається доступ до бібліотечних та електронних ресурсів для забезпечення самостійного виконання завдань.
3. Постійний контроль: У процесі виконання завдань використовується антиплагіатне програмне забезпечення для перевірки самостійності роботи студентів.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль проводиться впродовж семестру з метою забезпечення зворотного зв'язку між викладачем і здобувачами вищої школи у процесі навчання та для перевірки рівня теоретичної та практичної підготовки здобувачів на кожному етапі вивчення навчальної дисципліни

Викладач оцінює роботу здобувача освіти на кожному семінарському занятті. Здобувач вищої школи отримає найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниженню рейтингу здобувача вищої школи.

Модульна контрольна робота (МКР) проводиться на останньому занятті. Перескладати МКР не можна.

Календарний контроль проводиться з метою моніторингу виконання здобувачами індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу.

Календарний контроль (проміжна атестація) проводиться на 8-у та 14-у тижнях семестру. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю за навчальну дисципліну потрібно набрати не менше 50 % від максимально можливих балів на момент проведення контролю.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Умови допуску до семестрового контролю: рейтинг ≥ 30 б.

Не виконані умови допуску $\rightarrow$ Не допущено.

Оцінювання та контрольні заходи:

Рейтинг здобувачів з ОК складається з балів, що він отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
	Поточний контроль				
1.	Відповіді на семінарських заняттях	34	2	17	34
2.	Виконання модульної контрольної роботи.	16	16	1	16

3.	Всього	50
----	--------	----

- 1) робота на семінарських (практичних) заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи (МКР).

Система рейтингових балів та критерії оцінювання

1). Робота на семінарських заняттях :

Ваговий бал – 2. Максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює 2 бали $\times 17 = 34$ балів.

Відповідь на семінарському занятті оцінюється максимально у 2 бали (усього за 17 семінарських занять можна отримати 34 балів).

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі.

2). Виконання модульної контрольної роботи:

Ваговий бал - 16. Максимальна кількість балів за виконання МКР складає 16 балів:

Чотири рівні оцінювання:

16 балів – повна, чітка, викладена в певній логічній послідовності відповідь на поставлені питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу.

13-15 балів – не зовсім повна або не достатньо чітка відповідь на поставлені питання, що свідчить про правильне розуміння суті питання, незначні неточності у відповідях.

9-12 балів – поверхове ознайомлення студента з навчальним матеріалом або значні похибки у відповідях.

0-8 балів – незасвоєння окремих тем.

За результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського».

Календарний контроль реалізується шляхом визначення рівня відповідності поточних досягнень (рейтингу) здобувача встановленим і визначеним в РСО критеріям. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни (освітнього компонента) є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю.

Незадовільний результат двох календарних контролів з освітнього компонента не може бути підставою для недопущення здобувача до семестрового контролю з цього освітнього компонента, якщо здобувач до початку семестрового контролю виконав усі умови допуску, які передбачені РСО.

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем, метою проведення якого є підвищення якості навчання та моніторинг виконання графіка освітнього процесу здобувачами.

Критерії оцінювання календарного контролю

Термін атестації	Перша атестація 7-8 тиждень семестру	Друга атестація 14-15 тиждень семестру
Критерій: поточні досягнення (рейтинг)	≥ 15 балів	≥ 30 балів

Результати календарного контролю заносяться викладачем у модуль «Календарний контроль» Електронного кампусу.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів (стартова складова) протягом семестру складає: $RC = 34 + 16 = 50$ балів.

Екзаменаційна складова шкали дорівнює 50% від R, а саме: $RE = 50$ балів

Таким чином сумарно рейтингова шкала з дисципліни складає $R = RC + RE = 100$ балів.

Семестровий контроль: ЕКЗАМЕН

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену (виконання екзаменаційної контрольної роботи) в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Необхідною умовою допуску до екзамену є не менше 50% від RC- суми стартової складової поточного контролю за семестр, тобто 30 балів.

Екзамен у вигляді екзаменаційної контрольної роботи. Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань курсу. Ваговий бал кожного питання – 25 балів.

Критерії екзаменаційного оцінювання питання:

25-23 балів – повна, чітка, викладена в певній логічній послідовності відповідь на поставлене питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення студентом власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні; студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу.

22-18 балів – не зовсім повна або не достатньо чітка відповідь на всі поставлені питання, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення студента з матеріалом лекцій та підручника; незначні неточності у відповідях.

17-13 балів – поверхове ознайомлення студента з навчальним матеріалом або значні похибки у відповідях.

0-12 балів – незасвоєння тем.

Максимальна сума балів складає 50.

Рейтингова шкала з дисципліни $R = RC + RE = 100$ балів, тобто максимальна сума балів складає 100. Сума балів переводиться у систему оцінювання згідно з таблицею за університетською шкалою.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів після ознайомлення з результатом, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Питання для іспиту

1. Які були основні ідеї пан'європейської єдності до Другої світової війни?
2. Як план Маршалла вплинув на процес європейської інтеграції?

3. Яку роль відіграло Європейське об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС) у післявоєнному об'єднанні Європи?
4. Які основні положення містив Римський договір 1957 року?
5. Які завдання виконувало Європейське економічне співтовариство (ЄЕС) у 1960-1970-х роках?
6. Які країни приєдналися до Європейських Співтовариств у 1973 році і чому?
7. Якими були основні наслідки вступу Греції, Іспанії та Португалії до ЄС у 1980-х роках?
8. Які ключові положення містив Маастрихтський договір 1992 року?
9. Як євро вплинув на економіку та політику країн-членів ЄС?
10. Які зміни в інституційній структурі ЄС були внесені Амстердамським договором?
11. Які нововведення містив Лісабонський договір 2007 року?
12. Як фінансова криза 2008-2012 років вплинула на інтеграційні процеси в Європейському Союзі?
13. Які були основні причини та наслідки кризи біженців у ЄС?
14. Які глобальні виклики стоять перед Європейським Союзом у XXI столітті?
15. Яку роль відіграє ЄС у боротьбі з кліматичними змінами?
16. Які основні аспекти спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС?
17. Як політика розширення ЄС вплинула на його сучасну структуру?
18. Які основні завдання та цілі політики сусідства ЄС?
19. Якими є перспективи розширення ЄС на країни Західних Балкан?
20. Як ЄС взаємодіє з Туреччиною в рамках євроінтеграційних процесів?
21. Якими є основні етапи євроінтеграційного шляху України?
22. Які завдання та результати Угоди про асоціацію між Україною та ЄС?
23. Які виклики стоять перед Україною на шляху до повноправного членства в ЄС?
24. Яким чином інституційна еволюція ЄС вплинула на його сучасну політичну систему?
25. Які наслідки мав вихід Великобританії з ЄС (Brexit)?
26. Як функціонує Європейська рада та Європейський парламент у сучасній системі ЄС?
27. Які принципи і механізми використовуються ЄС для вирішення міжнародних конфліктів?
28. Як економічна інтеграція сприяла стабільності та розвитку держав-членів ЄС?
29. Які соціальні і культурні аспекти європейської інтеграції є найбільш важливими у сучасному контексті?
30. Які інструменти використовуються для забезпечення прав громадян ЄС?

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцент кафедри історії, кандидат історичних наук, доцент ПЕРГА Юрій Миколайович

Ухвалено кафедрою історії (протокол № 1 від 28 серпня 2024 року)

Погоджено Методичною комісією ФСП (протокол № 1 від 29 серпня 2024 року)